

BoonBerichten

Nieuwsbrief van het Louis Paul Boon Genootschap
nummer 157, maart 2021

Er is een nieuwe Vlaamse literatuurprijs: de Boon! Op 17 maart 2022 zullen de eerste Boon-prijzen worden uitgereikt. In een volgend Boonbericht zullen we uitgebreid ingaan op dit verrassende nieuws.

Precies een jaar geleden verscheen het Boon-nummer van tijdschrift *De Parelduiker*. Zoals bekend kon de officiële presentatie niet doorgaan omdat we toen met z'n allen door de pandemie werden overvallen. We kijken nog even terug op de ontvangst van deze uitgave en dat vormt meteen de aftrap van een nieuwe rubriek in onze *Boonberichten* over thema-nummers die in de loop der jaren werden gewijd aan Louis Paul Boon. Raymond Herreman komt aan bod in de rubriek *Over Boon*. Maar we beginnen met berichtgeving over het huis waar Boons wieg heeft gestaan.

De omgeving van onze *Boonberichten* is vanaf dit nummer wat vernieuwd en het colofon is voorzien van een duidelijker informatieblok. Hopelijk bevat het onze lezers!

GEBOORTEHUIS VAN BOON GESLOOPT OF GERED?

Eerder deze maand waren er geruchten dat het geboortehuis van Louis Paul Boon tegen de vlakte zou gaan. Buurtbewoners zagen dat het pand aan de Dendermondsesteenweg in Aalst van binnen helemaal gestript werd. Berichtgeving in *Het Laatste Nieuws* zorgde voor ongerustheid bij Boonliefhebbers en bij de Vereniging Voor Aalsters Kultuurschoon (VVAK).

Jef Boon en Stella Verbestel woonden in 1912 in het kleine rijtjeshuis aan de Dendermondsesteenweg 36 en daar werd op 15 maart van dat jaar Louis Paul Boon geboren.

In het kader van het Boonjaar 2012 plaatste de Marnixring Iwein Van Aalst een gedenkplaat aan de gevel van het pand, met verwijzing naar het geboortehuis van Boon op deze plaats. In 2019 was deze gedenkplaat plotseling verdwenen.

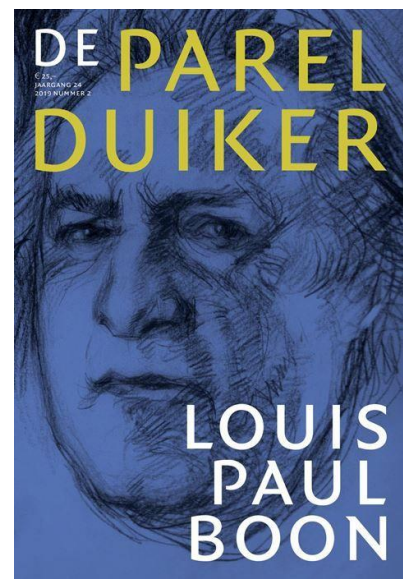
Rutger Lievens van *Het Laatste Nieuws* liet ons weten dat de eigenaar hem ondertussen heeft gecontacteerd met de boodschap dat het pand niet wordt gesloopt. Hij heeft naar eigen zeggen al contact gehad met de Marnixring om een nieuwe gedenkplaat aan de gevel te laten bevestigen.

Onze voorzitter Luckas Vander Taelen vernam van schepen Karim Van Overmeire dat de huizen aan de

Dendermondse steenweg, waaronder het geboortehuis van Boon, niet zullen worden afgebroken, maar gerestaureerd. De eigenaar, die de huizen kocht en de werken uitvoert, vernam bij de notaris dat hij ook het huis van Boon had gekocht. Inderdaad zou de eigenaar in overleg met de Marnixring de gedenkplaat opnieuw laten aanbrengen. Mocht dit niet gebeuren, dan zal de stad Aalst ervoor zorgen.

Uiteraard blijven we de ontwikkelingen nauwgezet volgen, want zoals Rutger Lievens schrijft: "In hoeverre mijn ongerustheid - en die van andere Aalstenaars - onterecht was, weet ik niet. Het zou niet de eerste keer zijn dat een graafmachine 'per ongeluk' een stuk erfgoed omver duwt in Aalst..."

LOUIS PAUL BOON THEMANUMMER

DE PARELDUIKER

Jaargang 25, nummer 1, 2020

In dit nummer van *De Parelduiker*, tijdschrift over schrijvers en literatuur, brengen Kris Humbeek en Jos Muijres Boon dichterbij via zijn jeugdvrienden: de schrijver in wording en de soms niet al te trouwe vriend. Jo Boon zet daar een getuigenis uit de eerste hand naast van Boon als vader. En Boon blijkt ook zijn plaats te hebben in Zweden, het land waaruit hem bijna de Nobelprijs voor de Literatuur was toegekomen. Op zoek naar Boon nú maakte *De Parelduiker* ook een rondgang door zijn geboortestad Aalst.

In ons [BoonBericht 137](#) van maart 2020 is een beschrijving van dit Boon-nummer te vinden. Op de website van *Literair Nederland* publiceerde Ingrid van der Graaf een fijne bespreking:

“De eerste editie van *De Parelduiker* (2020) is gewijd aan de Vlaamse schrijver Louis Paul Boon (1912-1979). Een blik op leven, werk en omgeving van een illustere schrijver waarbij de vraag rijst: wie kent hem nog, wie leest *De Kapellekensbaan* en *Zomer te Ter-Muren* (ook wel anarchisten Bijbel genoemd) of de schelmenromans van *De bende van Jan de Lichte* nog? Doet Louis Paul Boon, schrijver van duizenden cursiefjes, de zogenaamde ‘Boontjes’, de romancier die tijdens zijn leven de belofte van een Nobelprijs-winnaar in zich droeg, nog ergens een bel rinkelen?”

Lees hier de bespreking die het hele nummer, inclusief de rubrieken, recht doet:

[Louis Paul Boon een wandelroute door Aalst, zijn vriendschappen](#)

Ook *Moors Magazine* schreef online uitgebreid over dit nummer:

“Er zijn in Nederland niet zo heel veel tijdschriften meer over die over literatuur gaan, maar *De Parelduiker* is er nog steeds, al een kwart eeuw lang inmiddels. Het eerste nummer van 2020 is gewijd aan Louis Paul Boon, en het is niet alleen voor Boon-liefhebbers interessant.”

“De grote groep echte liefhebbers van Louis Paul Boon komt ruimschoots aan zijn trekken, met verhalen over vriendschappen (met Karel Colson, en waarom het misliep met zijn goede vriend Morris, oftewel de schilder Maurice Roggeman), een wandeling door Aalst, een portret van de zoon van Boon, Jo Boon, een stuk over zijn *Boontjes*, en een verhaal over de hoorspelen die Boon, waarschijnlijk voor het geld, schreef, en hoe dat ging.

Maar het interessantste verhaal is wat mij betreft dat over Ingrid Wikén Bonde, die het werk van Boon in het Zweeds vertaalde.”

“Louis Paul Boon, een van de grootste Nederlandstalige schrijvers van de afgelopen eeuw – blijf hem vooral lezen, en pak die *Parelduiker* er dan even bij tussendoor.” Lees hier de hele bespreking:

[De Parelduiker over Louis Paul Boon](#)

De redactie van *De Parelduiker* kreeg nog een pluim van Peter Nijssen, Boon-uitgever bij de Arbeiderspers:

“Spijtig natuurlijk, dat de pandemie een luisterrijke lancering van het Boon-nummer van *De Parelduiker* heeft verhinderd. Maar niettemin: wat een fraai nummer is dat geworden. Goeie, niet meteen voor de hand liggende stukken, gelardeerd met allemaal prachtig foto- en documentatiemateriaal waarvan een hoop mij voorkwam als nooit eerder gezien. Hoe is het mogelijk dat zoiets nog steeds lukt bij een zo intensief en breed bestudeerde schrijver.

De spreekwoordelijke hoed gaat weer eens af!”

Wellicht had de geplande feestelijke presentatie van dit nummer nog wat meer publiciteit opgeleverd. In ieder geval is het een bijzondere uitgave geworden die bewijst dat het werk van Louis Paul Boon ruim veertig jaar na zijn overlijden nog steeds tot de verbeelding spreekt.

Al onze leden hebben een exemplaar van dit Boon-nummer per post ontvangen. Wie nog (extra) exemplaren zoekt, kan dit nummer het best bestellen via de reguliere boekhandel. Zie voor meer informatie de [website van De Parelduiker](#)

Louis Paul Boon-nummer

De Parelduiker, Jaargang 25, 2020, nummer 1
Uitgeverij Vantilt, 96 pagina's, prijs: € 13,50

RAYMOND HERREMAN

OVER BOON

Raymond Herreman (1896 - 1971) was een Belgisch dichter, essayist, journalist en criticus. Hij won tweemaal de driejaarlijkse Belgische Staatsprijs voor Poëzie.

In 1921 richtte Herreman samen met zijn vroegere Gentse studiegenoten en Richard Minne het Poëzietijdschrift *'t Fonteintje* op. Het tijdschrift bleef maar drie jaar bestaan. Daarna werd Herreman journalist, eerst bij *Het Laatste Nieuws* maar al vlug bij het socialistische dagblad *Vooruit*. Daarin had hij vanaf 1929 tot in 1970 een dagelijkse literaire column genaamd *Boekuil*.

Tussen 1932 en 1935 was Herreman redacteur van het literair tijdschrift *Forum*. In 1946 was hij een van de medestichters van het *Nieuw Vlaams Tijdschrift*, waarvan hij redacteur werd.

Raymond Herreman had Louis Paul Boon leren kennen via de Leo J. Krijnprijs, waarvan hij jurylid was. In zijn column *Boekuil* schreef Herreman in de jaren 40 een paar keer lovend over Boon:

“Ik geloof werkelijk, dat de romankunst in Vlaanderen een stap vooruit is gegaan. Er is Louis Paul Boon. Ik was lid van de jury, die hem in 1942 de Leo-Krijnprijs verleende voor zijn roman *De voorstad groeit*. Boon is een fenomeen. Een tweede roman is reeds verschenen, *Abel Gholtaerts*, en een derde is in druk. Maar lees alvast de eerste twee. Boon is schandelijk aangerand geworden door een paar kwezels van de nieuwe orde. Ik acht hem groter dan Streuvels. Wij zullen veel over hem te zeggen hebben.” (Boekuil 8.11.44) ¹

“Ik ben altijd wat bang voor zijn boeken en geschriften, omdat hij zo vreselijk zwart en brutaal kan zijn. Maar wat zou men niet missen als men hem niet las. Want het miserabilisme is maar een kant van zijn persoonlijkheid. Hij is ook een tovenaer. Alles wat hij ziet, tovert hij om. Een straat, een stoel, een bed, een hond, een puist op de neus, een uitroep, al wat ge

maar wilt, begint te leven als hij het op papier zet. Als ge Boon leest is het, of ge voor de eerste maal van uw leven de wereld en de mensen en hun doening ziet. Er is niemand die zo scherp leert zien, die zo beslist een 'tweede gezicht' geeft. En dat vergoedt ruimschoots voor wat ge in zijn werk mocht ontbereren."

(Boekuil 8.11.47) ²

"Louis-Paul Boon heeft zijn bewonderaars, die hem boven alle andere jonge prozaschrijvers verkiezen. Ik hoor bijna dagelijks iemand zeggen: 'Een regel van Boon, en ik ben ingepalmd.' Ik mag ook wel verklappen, dat Willem Elsschot dolveel van hem houdt.

Wij ontdekten Boon ter gelegenheid van de Leo Krijnprijs. (...) Ik was ermee weg. Ik liep het langs de straat te lezen, dat ik er de bezetting bij vergat. Ik kende maar één vrees meer: dat de andere juryleden mijn geestdrift niet zouden delen. Dat zij over zekere gebreken van die jongeman zouden struikelen, want hij heeft gebreken. Maar de vrees voor de andere leden van de jury was ongegrond. Wij gingen aan het ziften onder de inzendingen, waarvan er nog enige andere verdienstelijk waren, maar *De voorstad groeit* dreef glansrijk boven. Wij leerden Boon, een Aalstenaar, kennen, en het was een nieuwe vreugde."

(Boekuil 22-23.1.45) ³

Boon en Herreman hebben elkaar veelvuldig geschreven. De bewaarde brieven van Boon aan Herreman zijn gebundeld in de uitgave "Louis Paul Boon. Brieven aan literaire vrienden". ⁴

Jos Muyres in het voorwoord bij deze uitgave:

"Boon en Herreman waren als literatuurcritici in zekere zin elkaars tegenpolen. Herreman was in ieder boek op zoek naar het positieve en zijn oordeel was over het algemeen mild. Boon daarentegen ging zeer kritisch te werk en toetste het te bespreken werk aan een aantal vaste criteria. Hij ontzag niets en niemand, ook zichzelf niet en oordeelde vaak erg hard." ⁵

"Er is wellicht geen andere schrijver met wie Boon zoveel conflicten heeft uitgevochten als met Herreman. Beide schrijvers vlogen elkaar geregeld in de haren. Het pleit voor beiden dat hun persoonlijke relatie daardoor onaangetast bleef." ⁶

"In zijn brieven aan Herreman gaat Boon maar zelden inhoudelijk in op de verschillen in hun literaturopvattingen. In een brief van augustus 1957 omschrijft Boon hun verschil in benadering van de literatuur zeer treffend:

'Ik weet dat voor u een kunstwerk een volmaakt afgewerkt meubel is (en er zijn inderdaad op dergelijke wijze zeer mooie dingen vervaardigd). Helaas, ik werk aan een boek niet zozeer met vaardige handen, maar vooral met een woedend hart en kloten. Ieder boek was eigenlijk een lijf-aan-lijf gevecht.'" ⁷

Raymond Herreman schreef in zijn inleiding bij *Dag aan dag*, een eerste bundeling *Boontjes* in 1963:

"Men raakt Boontje niet aan, zelfs niet, zoals men in het Frans zegt, met een bloem; men schrijft niet over hem, tenzij men weet dat hij het niet lezen zal: hij is te kostbaar om hem aan hem zelf te ontrukken. Men moet hem zijn gang laten gaan, hem bezig laten met al zijn zintuigen, naar eigen keus en wil en onwilligheid."

1. Opgenomen in: Raymond Herreman. Boekultjes. Over het letterkundig leven in Vlaanderen van 1944 tot 1948 (Een keuze samengesteld en ingeleid door Bert Ranke). Uitgeverij Heideland, 1960. p. 10-11
2. Idem., p. 70
3. Idem., p. 131-132
4. Louis Paul Boon. Brieven aan literaire vrienden. Bezorgd en van een voorwoord voorzien door Jos Muyres. De Arbeiderspers, 1989.
5. Idem., p. 15
6. Idem., p. 14
7. Idem., p. 15

BoonBerichten

Uitgave van het Louis Paul Boon Genootschap
Samenstelling en redactie: Erik van Veen

Bestuur Louis Paul Boon Genootschap:
Luckas Vander Taelen (voorzitter), Wim Dijkstra en Luc Geeroms
(ondervoorzitters), Herman Verlint (secretaris),
Erna De Ridder, Erik van Veen, Bert Ummelen

De Erven Boon zijn adviseur van het bestuur

Secretariaat:

Herman Verlint

Willy la Croixstraat 41, 1069 PB Amsterdam, Nederland
+31 (0)20 6100999 / +31 (0)6 45679098

mail@lpboon.net

Website: www.lpboon.net

Bankrekening: BE36068200494781 t.n.v. L.P. Boon Genootschap,
Oude Vismarkt 13, 9300 Aalst, België

Word lid van het Louis Paul Boon Genootschap!

U bent al lid vanaf € 50 per jaar
Lees [hier](#) alles over het lidmaatschap

De activiteiten van het Louis Paul Boon Genootschap worden mede mogelijk gemaakt door steun van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren (KANTL), Stichting Maria Elisa, firma Jan de Nul, Stad Aalst en Provincie Oost-Vlaanderen

Stad Aalst

